

Državni izpitni center

M 1 5 1 4 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
MATEMATIKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 6. junij 2015

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
1	6	♦	Vsa ka pravilna rešitev ... 1 točka.
		Število a	štевilo b
		$-\frac{7}{2}$	$<$ $-\frac{5}{2}$
		$-\frac{2}{3}$	$>$ $-\frac{5}{2}$
		$-2\sqrt{3}$	$>$ $-3\sqrt{2}$
		π	$>$ 3,14
		e	$>$ 2,7
		2015^{2015}	$>$ 2015!
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
2.1	1	♦ $2\vec{a} = (8, -6, 2)$	
	*1	♦ $2\vec{a} + \vec{b} = (6, -1, 5)$	Postopkovno točko dobi kandidat, ki napačno izračuna $2\vec{a}$, nato pa pravilno sešteje dobijena $2\vec{a}$ in \vec{b} . Za izračun vsote $\vec{a} + \vec{b}$ kandidat postopkovne točke ne dobi.
2.2	2	♦ $\vec{a}\vec{b} = -20$	Le zapis ali uporaba formule $\vec{a}\vec{b} = a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3 \dots *1$ točka.
2.3	2	♦ $ \vec{b} = \sqrt{38}$	Le zapis ali uporaba formule, npr. $ \vec{b} = \sqrt{b_1^2 + b_2^2 + b_3^2} \dots *1$ točka.
2.4	1	♦ zapis ali uporaba $\vec{a} \cdot \vec{c} = 0$	
	1	♦ izračunan $x = \frac{1}{2}$	
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodata navodila
3.1	1. način	3 ♦ narisani graf	Graf funkcije s predpisom $\sin x \dots 1$ točka, graf funkcije s predpisom $2 \sin x \dots 1$ točka, graf funkcije s predpisom $2 \sin x - 1 \dots 1$ točka.
	2. način	3 ♦ narisani graf	<p>Le izračunane ničle</p> $x_1 = \frac{\pi}{6} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$ $x_2 = \frac{5\pi}{6} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$... 1 točka.
			<p>Le izračunane</p> $x_{\max} = \frac{\pi}{2} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$ $x_{\min} = -\frac{\pi}{2} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$... 1 točka. <p>(Zadoščajo izračunane ničle in abscise ekstremov na eni periodi funkcije.)</p>
3.2	2	♦ izračunan odvod $f'(x) = 2 \cos x$	$1 + 1$ (Odvod vsakega člena 1 točka.)
3.3	3	♦ izračunan nedoločeni integral, npr. $\int (2 \sin x - 1) dx = -2 \cos x - x + C$	$1 + 1 + 1$ (Zadošča tudi brez C .)
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
4.1	2	♦ izračun $z \cdot \bar{z} = 9$	Le zapis ali upoštevanje $\bar{z} = \sqrt{5} + 2i$... 1 točka.
4.2	1	♦ izračun $ z = 3$	
4.3	1	♦ izračun, npr. $z^2 = 5 - 4\sqrt{5}i - 4$	
	1	♦ zapis ali uporaba $i^{19} = -i$	
	1	♦ rezultat, npr. $1 - i(4\sqrt{5} + 1)$	(Zadošča $1 - 4\sqrt{5}i - i$.)
4.4	2	♦ rezultat, npr. $z^{-1} = \frac{\sqrt{5}}{9} + \frac{2}{9}i$	Le zapis $z^{-1} = \frac{\sqrt{5} + 2i}{(\sqrt{5} - 2i)(\sqrt{5} + 2i)}$... 1 točka. (Za rezultat zadošča $\frac{\sqrt{5} + 2i}{9}$.)
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
5	1. način		
	3	♦ uporaba kosinusnega izreka, npr. $d(A, B)^2 = 255^2 + 232^2 - 2 \cdot 255 \cdot 232 \cdot \cos 56^\circ$	Le zapis kosinusnega izreka ... 1 točka.
	*1	♦ izračunana $d(A, B) \doteq 229,5 \dots m$	Postopkovna točka pomeni izračunan rezultat na osnovi pregrabilih približkov.
	1	♦ rezultat $d(A, B) \doteq 230 m$	
			2 način (N je nožiče višine na AC .)
	1	♦ $d(N, C) \doteq 129,7328 m$	
	*1	♦ $d(A, N) \doteq 125,2672 m$	
	*1	♦ $d(N, B) \doteq 192,3367 m$	Postopkovna točka pomeni izračunan rezultat na osnovi pregrabilih približkov.
	1	♦ rezultat $d(A, B) \doteq 229,5 \dots m$	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
6	1	♦ zapis neenačbe $2x^2 + 4x - 2 < -x + 1$	
	1	♦ ureditev neenačbe, npr. $2x^2 + 5x - 3 < 0$	
2		♦ izračun $x_1 = -3, x_2 = \frac{1}{2}$	Le razcep ali uporaba formule za korene urejene kvadratne enačbe ... 1 točka.
2		♦ zapis rešitve, npr. $x \in \left(-3, \frac{1}{2}\right)$	*1 + 1 (*1 točko dobti kandidat za pravilno zapisan interval sicer napačno izračunanimi koreni ali za zaprti ali polzaprti interval s pravilno izračunanimi koreni.)
Skupaj	6		(Upoštevamo tudi reševanje z enačbo $2x^2 + 4x - 2 = -x + 1$.)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
7.1	1	♦ vstavitev koordinat točke A , $y = 3^{-3} - \frac{2}{3}$	
	1	♦ izračun $y = -\frac{17}{27}$	
1		♦ vstavitev koordinat točke B , $\frac{25}{3} = 3^x - \frac{2}{3}$	
1		♦ ureditev enačbe, npr. $3^x = 9$	
	1	♦ rešitev $x = 2$	
7.2	1	♦ enačba asimptote $y = -\frac{2}{3}$	
	1	♦ Utremelijtev, npr.: Eksponentna funkcija f je naraščajoča, ker je osnova več kot 1.	
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	
8	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapis enačbe, npr. $28665 = \frac{a_1(2^{12}-1)}{2-1}$ ♦ izračun, npr. $a_1 = 7$ 	
1		<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapis splošnega člena, npr. $a_n = 7 \cdot 2^{n-1}$ 	
*1		<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapis ali upoštevanje, npr. $7 \cdot 2^{n-1} < 3829$ ♦ izračun, npr. $n < 10,0954$ 	
1		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odgovor, npr.: Prvih 10 členov zaporedja je manjših od 3829. 	Zadošča tudi reševanje enačbe $7 \cdot 2^{n-1} = 3829$.
Skupaj	7		(Zadnje tri točke prejmejo tudi kandidati, ki najdejo rešitev s poskušanjem.)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
9.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračunana verjetnost, da bo v pondeljek vprašan fant, npr. $P(A) = \frac{2}{7} \doteq 0,286$ 	Le ugotovitev, da je ugodnih izidov 8 ... 1 točka.
9.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapisano število vseh mogočih izidov za drugi dogodek, npr. $n = \binom{28}{2}$ 	
1		<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapisano število ugodnih izidov, npr. $m = \binom{20}{2}$ 	
1		<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračunana verjetnost, npr. $P(B) = \frac{190}{378} = \frac{95}{189} \doteq 0,503$ 	(Analogno točujemo reševanje z variacijami ali z verjetnostjo produkta.)
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
10.1	1	♦ izračunan odvod $y' = -2x$	
	1	♦ izračunan ali uporabljen $k_t = -2$	
	1	♦ enačba tangente, npr. $y = -2x + 5$	
10.2	1	♦ izračun ali uporaba ploščine območja med tangento in abscisno osjo na intervalu $[1, \frac{5}{2}]$, $S_1 = \frac{9}{4}$	Točko prejme tudi kandidat, ki je izračunal ploščino trikotnika na intervalu $[2, \frac{5}{2}]$, $S'_1 = \frac{1}{4}$.
	3	♦ izračunana ploščina območja med parabolico in abscisno osjo na intervalu $[1, 2]$, $S_2 = \int_1^2 (-x^2 + 4) dx = \left(\frac{-x^3}{3} + 4x\right)_1^2 = \frac{5}{3}$	*1 + *1 + 1 Postopkovno točko dobi kandidat za izračun nedoločenega integrala.
	1	♦ rezultat $S = S_1 - S_2 = \frac{7}{12}$	
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
11	1	♦ zapis ali uporaba razmerja, npr. $x:y = 2:3$	
	1	♦ izračun števila odraslih, npr. $x = 304$	
	2	♦ nastavitev enačbe, npr. $304 \cdot 2c + 456 \cdot c = 14896$	*1 + 1 Postopkovno točko dobi kandidat za enačbo oblike " $\text{št. odraslih} \cdot \text{"cena-odrasli" } + \text{"št. otrok" } \cdot \text{"cena- otroci" } = 14896$ ".
	1	♦ izračunana cena, npr. $c = 14$	
	1	♦ Zapisan odgovor, npr.: Cena vstopnice za odraslega je 28 evrov.	
	6		(Če kandidat zamenja št. odraslih in otrok, dobi v celoti največ 3 točke.)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
12.1	2	• $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{x^2 - 49}{x^2 - 2x - 35} = \lim_{x \rightarrow 7} \frac{(x+7)}{(x-7)(x+5)} = \frac{7}{6}$	Le krajšanje ulomka ... 1 točka.
12.2	2	• $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x \cdot 3}{5x \cdot 3} = \frac{3}{5}$	Le razširitev ulomka ... 1 točka.
12.3	2	• $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{2})(\sqrt{x} + \sqrt{2})}{(x-2)(\sqrt{x} + \sqrt{2})} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$ ali $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{2}) \cdot 1}{(\sqrt{x} - \sqrt{2})(\sqrt{x} + \sqrt{2})} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$	Le razširitev ulomka ali razcep imenovalca ... 1 točka.
Skupaj	6		

Skupno število točk IP 1: 80

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
1.1	1	♦ zapis ali uporaba, da je iskano telo valj s polmerom $r = b = 3$	
	1	♦ izračunana površina $P = 48\pi$	
	1	♦ izračunana prostornina $V = 45\pi$	
Skupaj	3		
1.2	2	♦ zapis ali uporaba, da je iskana površina sestavljena iz plaščev dveh stožcev, npr. $P = \pi r a + \pi r b$	1 + 1 Kandidat, ki pri izračunu površine upošteva tudi osnovno ploskev, dobi le 1 točko.
	1	♦ zapis ali uporaba $r = v_c$	
	2	♦ izračunan polmer $r = v_c = 12$	Le izračun ploščine trikotnika $S = 126$ ali izračun npr. $\cos \alpha = \frac{4}{5}$ z uporabo kosinusnega izreka ... 1 točka.
	1	♦ izračunana površina $P = 396\pi$	
Skupaj	6		(Če kandidat zavrti trikotnik okoli napache stranice, dobi največ 3 točke.)
1.3	1	♦ zapis ali uporaba formule za prostornino vrtenine	
		$V = \pi \int_{-2}^2 (4 - x^2)^2 dx$	
	2	♦ izračun nedoločenega integrala	Le dva pravilno integrirana člena ... 1 točka.
		$\int (16 - 8x^2 + x^4) dx = 16x - \frac{8x^3}{3} + \frac{x^5}{5} + C \quad (\text{tudi brez } C)$	
	1	♦ izračunana prostornina $V = \frac{512\pi}{15}$	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodata navodila
2.1	2	♦ Za vsako pravilno narisano vejo ... 1 točka.	
1		♦ zapisan predpis, npr. $f^{-1}(x) = \frac{x+1}{1-x}$	
1		♦ zapisano definicijsko območje $D_{f^{-1}} = \mathbb{R} - \{1\}$	
Skupaj	4		
2.2	1	♦ nastavljena enačba $\frac{x-1}{x+1} = 8x + n$	
	1	♦ ureditev enačbe v obliko $8x^2 + (n+7)x + n + 1 = 0$	
Skupaj	2		
2.3	1. način		
	2	♦ zapis enačbe, npr. $(n+7)^2 - 32(n+1) = 0$	Le zapis ali uporaba dejstva, da je D enačbe iz 2. vprašanja te naloge enaka 0 ... 1 točka.
	1	♦ izračun in zapis rešitev: $n_1 = 17, n_2 = 1$	
	2. način		
1		♦ izenačitev odvoda f' s smernim koeficientom tangente:	
		$\frac{2}{(x+1)^2} = 8$	
1		♦ izračun rešitev (abscis dotikalšč): $x_1 = -\frac{1}{2}, x_2 = -\frac{3}{2}$	
1		♦ izračun parametrov $n_1 = 17, n_2 = 1$	Le izračun x_1 in n_1 ali le izračun x_2 in n_2 ... 1 točka.
Skupaj	3		

2.4	1	♦ izbira prave enačbe krivulje: $y = f(x)$	
1		♦ nastavitev enakosti za izračun ploščine, npr. $S = \left 2 \int_0^1 \frac{x-1}{x+1} dx \right $	(Kandidat dobri točko tudi za zapis brez absolutne vrednosti.)
2		♦ izračun nedoločenega integrala $\int \frac{x-1}{x+1} dx = x - 2 \ln x+1 + C$ (tudi brez C)	Le upoštevanje, da je $\frac{x-1}{x+1} = 1 - \frac{2}{x+1}$... 1 točka.
	1	♦ izračun ploščine, npr. $S = 4 \ln 2 - 2$	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
3.1	1	♦ število vseh izidov: $\binom{10}{4} = 210$	
	1	♦ verjetnost dogodka $A : P(A) = \frac{\binom{5}{4}}{210} = \frac{5}{210} = \frac{1}{42}$	
	1	♦ verjetnost dogodka $B : P(B) = \frac{\binom{5}{2} \cdot \binom{3}{2}}{210} = \frac{30}{210} = \frac{1}{7}$	
1. način			
	1	♦ verjetnost dogodka $C' : P(C') = \frac{\binom{4}{8}}{210} = \frac{70}{210} = \frac{1}{3}$	
	1	♦ verjetnost dogodka $C : P(C) = 1 - P(C') = \frac{2}{3}$	
2. način			
	1	♦ število izidov, ugodnih za dogodek $C :$ $\binom{2}{1} \cdot \binom{8}{3} + \binom{2}{2} \cdot \binom{8}{2} = 2 \cdot 56 + 1 \cdot 28 = 140$	
	1	♦ verjetnost dogodka $C : P(C) = \frac{140}{210} = \frac{2}{3}$	
Skupaj	5		
3.2	1. način		
	1	♦ število vseh izidov: $\binom{10}{2} = 45$	
	1	♦ verjetnost dogodka $D : P(D) = \frac{\binom{3}{2}}{45} = \frac{3}{45} = \frac{1}{15}$	D – dogodek, da sta obe izvlečeni kroglici modri.
	1	♦ verjetnost dogodka $E' : P(E') = \frac{\binom{7}{2}}{45} = \frac{21}{45} = \frac{7}{15}$	E – dogodek, da je vsaj ena izvlečena kroglica modra.
	1	♦ verjetnost dogodka $E : P(E) = 1 - P(E') = \frac{8}{15}$	
	2	♦ izračun pogojne verjetnosti: $P(D / E) = \frac{1}{8}$	Le zapis ali uporaba formule $P(D / E) = \frac{P(D \cap E)}{P(E)}$... 1 točka.

	2. način	♦ število izidov, da je vsaj ena izvlečena kroglica modra (število vseh izidov pri pogoju, da je vsaj ena kroglica modra): $\binom{10}{2} - \binom{7}{2} = 45 - 21 = 24$ <p>ali</p> $\binom{3}{1} \binom{7}{1} + \binom{3}{2} = 21 + 3 = 24$	1 + 1 + 1
1		♦ število izidov, da sta obe kroglici modri: $\binom{3}{2} = 3$	
2		♦ izračun pogojne verjetnosti: $P(D/E) = \frac{3}{24} = \frac{1}{8}$	
Skupaj	6		
3.3	1. način (kroglice iste barve razlikujemo)		
1		♦ število ugodnih izidov: $3! \cdot 8! = 6 \cdot 40320 = 241920$	
1		♦ izračun verjetnosti: $\frac{3! \cdot 8!}{10!} = \frac{1}{15}$	
2. način (kroglic iste barve ne razlikujemo)			
1		♦ število ugodnih izidov: $\frac{8!}{5! \cdot 1! \cdot 2!}$	
1		♦ izračun verjetnosti: $\frac{8!}{\frac{10!}{5! \cdot 3! \cdot 2!}} = \frac{1}{15}$	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
4.1	1	♦ zapisana enačba $2^x + 2^{2x} = 2^{x+2}$	
	1	♦ ureditev enačbe v, npr. $2^{2x} = 3 \cdot 2^x$ ali $1 + 2^x = 4$	
	1	♦ rešitev, npr. $x = \log_2 3$	
Skupaj	3		
4.2	1	♦ izračun $f'(x) = 2^x \ln 2$ in $f''(x) = 2^x (\ln 2)^2$	
	1	♦ izračun leve strani $(2 + 2 \ln 2) \ln 2$ in izračun desne strani $2 \ln 2 + 2 (\ln 2)^2$	
	1	♦ ugotovitev, da sta izraza enaka	
Skupaj	3		
4.3	1	♦ zapis ali upoštevanje formule za vsoto geometrijskega zaporedja	
	1	♦ ugotovitev ali upoštevanje, da je $a_1 = 2$, $k = 2$	
	1	♦ rezultat $s_{10} = 2046$	
Skupaj	3		
4.4	1	♦ ugotovitev, da je vrsta $2^x + 2^{2x} + 2^{3x} + \dots$ geometrijska s količnikom $k = 2^x$	
	1	♦ rešitev: vrsta konvergira za $x < 0$	
	1	♦ zapis ali uporaba zvezre $s = \frac{2^x}{1 - 2^x}$	
	1	♦ rešitev $x = -1$	
Skupaj	4		

Skupno število točk IP 2: 40